

(Research Article)
Scientometrics of Quarterly Research Journal of Nahj al-Balagheh

Asgar Akbari^{1*}

Submit Date: 10 May 2022

Revise Date: 30 July 2022

Accept Date: 9 September 2022

Publication Date: 22 September 2022

(Page 89-111)

Abstract

The present study was conducted to identify the status of the articles published in the Nahj al-Balagheh Research Quarterly. This is a quantitative study with a content analysis method. The statistical population of the study included all articles from the journal in nine years, which were received from the journal system. The findings showed that 73.3% of the writers were men. The share of prolific authors is 45.6%. Authors with the scientific rank of assistant professor wrote one-third of the articles. Bu Ali Sina, Tehran, Ferdowsi Mashhad, Lorestan, and Isfahan universities make up about one-third of the authors' organizational affiliations. The field of language and literature constitutes 40.9% of the the authors' field of study. 52.4% of the topics of the journal are literary or related to psychology, law, linguistics, ethics, and poetry. Most of the articles are descriptive-analytical. In general, the publication has a good status in terms of the studied components.

Keywords: Nahj al- Balagha research, content analysis, Scientometrics

1. Assistant Professor, Department of Knowledge and Information Science, Branch Arak, Islamic Azad University, Arak, Iran

*: Corresponding Author:

Email: akbari1149@gmail.com

How to cite this article: akbari, A. (2022). Scientometrics of Quarterly Research Journal of Nahj al-Balagheh, *Quarterly Journal of Nahj al-Balagha Research*, 10(38), 89-111. DOI: 10.22084/NAHJ.2023.26592.2833

1. Introduction

Journals are one of the contexts for the presentation of scientific findings. With the increasing growth of scientific publications in recent decades, the number of scientific productions in various fields of science has been measured and "scientometrics" has attracted the attention of researchers. Scientometrics is the review of studies and researches on a topic or publication, which is done through statistical and quantitative analysis techniques using bibliometric methods and is based on citation analysis. By using the scientometric approach in reviewing a publication, it is possible to identify and analyze the changes of that publication over time, based on the researchers in that field, the relationship with other sciences, and researched subjects, to understand the current situation and future management. Therefore, the analysis of the Quarterly Journal of Nahj al-Balagha Research, which is one of the most influential and specialized publications in the field of humanities and Islamic sciences, will help to better understand the quality of the content of the publication and help to make better decisions for the future.

2. Method

The current research is of an applied type with a scientific approach. The statistical population of the study is 255 articles from No. 1-36 of the Quarterly Journal of Nahj al-Balagha Research. To collect the components, the number, subject, academic rank, field of study, organizational affiliation, keywords, and methodology of the articles were obtained from the journal's web system. After downloading each article, the required components were extracted and entered in the special tables related to each group of components. Then, the qualitative information received from the articles was converted into quantitative data and analyzed.

3. Conclusion

The results show that the Quarterly Journal of Nahj al-Balagha Research is one of the main journals in the field of Nahj al-Balagha, which is in good publishing conditions and is published professionally. The analysis of the articles published in a certain period shows the compatibility of the articles with the goals and specialized perspective of the publication.

The journal has a good variety of topics and can present social issues and current world issues. The limitation in the number of scientific disciplines of the authors shows that the specialized topic of the journal is not well defined among the experts of other disciplines. Nahj al-Balagha

has the subject inclusion of most scientific fields and the authors of other scientific fields can contribute to the publication of the journal.

The cooperation of two or more authors in editing the articles of the journal is commendable and it is a sign of empathy and favorable cooperation in editing the articles. Today, multi-authorship of articles has become common to increase their quality and interdisciplinary understanding, and to use the expertise and skills of the co-author's ideas, increase scientific publications and create knowledge. What is obvious is that the cooperation of authors in writing scientific articles will most likely improve the quality of the articles.

The gender combination of male and female authors and the weak role of women in cooperation with the journal, requires more contribution by women in increasing the quantity and quality of the scientific articles of the journal, which is in line with the goals and vision of the journal, and leads to promotion of the rich Islamic culture. The organizational affiliation of the majority of authors from Bu-Ali Sina University compared to other centers, although it is not a problem in terms of evaluation and the regulations for determining the validity of publications, shows the weak cooperation of other scientific and research centers with the journal in the field of Nahj al-Balagha and rich Islamic culture, which deserves to be comprehensive in its geographical scope.

The research methodology of most of the articles is descriptive-analytical while the variety of other analytical scientific methods should be receive attention by the reviewers and contributors of the journal so that more theoretical and practical discussion opportunities become available to the researchers. Attracting the contribution of authors from domestic and foreign scientific centers and related organizations in the field of Nahjal al-Balagha will contribute to the enrichment of the journal and the expansion of the rich Islamic culture at the global level. Therefore, the authorities of the journal are expected to bring the issue of the journal to the attention of researchers in various ways, for instance by calling for articles and indexing the journal in domestic and foreign scientific databases.

References

[In Persian]

- Razaghi, N. and Qaidi, M. (2015). "Explaining the factors affecting scientific production". **Research Journal of Management**. No. 16, 63-86.

-
- Zandirvan, N., Davarpanah, M. R. and Fatahi, R. (2013). "Map of Iran's science production based on articles indexed in SCI-E". **Theoretical and Applied Research in Knowledge and Information Science**, No. 7, 5-26.

[In English]

- Macfarlane, B. (2017). "The ethics of multiple authorship: power, performativity and the gift economy". **Studies in Higher Education**, Vol. 42, No. 7, 1194-1210. DOI: 10.1080/03075079.2015.1085009.
- Ni, C., Sugimoto, C.R. & Robbin, A. (2017). "Examining the evolution of the field of public administration through a bibliometric analysis of public administration review". **Public Administration Review**, Vol. 77, No. 4, 496-509.
- Sugimoto, CR. & Weingart, S. (2015). "The kaleidoscope of disciplinarity". **Journal of Documentation**, Vol. 71, No. 4, 775-794.
- Vinkler, P. (2010). **The Evaluation of Research by Scientometric Indicators**. Oxford: Chandos.

(مقاله پژوهشی)

علم‌سنجی فصلنامه پژوهشنامه نهج البلاغه

عسگر اکبری^{*۱}

بازنگری مقاله: ۱۴۰۱/۰۵/۰۸

دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۰۲/۲۰

انتشار مقاله: ۱۴۰۱/۰۶/۳۱

پذیرش مقاله: ۱۴۰۱/۰۶/۱۸

(از ص ۹۳ تا ۱۱۱)

چکیده

پژوهش حاضر با هدف شناسایی وضعیت مقاله‌های منتشرشده فصلنامه پژوهشنامه نهج البلاغه انجام شد. رویکرد پژوهش، کمی و روش تحلیل محتوا و علم‌سنجی است. جامعه آماری پژوهش کلیه ۲۵۵ مقاله منتشرشده از اولین شماره در بهار سال ۱۳۹۲ تا شماره ۳۶ در زمستان سال ۱۴۰۰ (۹ سال گذشته) پژوهشنامه نهج البلاغه بود. گردآوری و شناسایی مقاله‌ها با مراجعه مستقیم از سامانه وب نشریه انجام شد. در گردآوری اطلاعات به شماره عنوان، تعداد، رتبه علمی، رشته تحصیلی، وابستگی سازمانی نویسندگان، روش‌شناسی و موضوع مقاله‌ها پرداخته شد. یافته‌ها نشان داد که ۵۳۱ نویسنده با نشریه همکاری داشته‌اند که ۷۳/۳ درصد مرد و ۲۶/۷ درصد زن بودند. ۷۴/۱ درصد مقاله‌ها توسط یک نویسنده تألیف شده‌است. سهم مقاله‌های نویسندگان پرکار با مشارکت ۲ نفره و بیشتر ۴۵/۶ درصد بود. سهم مؤلفان رتبه علمی استادیاری بیش از یک سوم (۳۷/۷ درصد) مقاله‌ها است. از ۱۱۲ دانشگاه و مؤسسه پژوهشی که نام آنها در نشریه ذکر شده، دانشگاه بوعلی سینا، دانشگاه تهران، دانشگاه فردوسی مشهد، دانشگاه لرستان و دانشگاه اصفهان حدود یک سوم (۳۳/۶ درصد) وابستگی سازمانی مؤلفان را تشکیل می‌دهند. نویسندگان رشته زبان و ادبیات از سهم ۴۰/۹ درصد مؤلفان نشریه برخوردار هستند. ۵۲/۴ درصد مطالب نشریه به موضوعات ادبی، روانشناسی، حقوق، زبان‌شناسی، اخلاق و شعر اختصاص دارد. ۴۸/۳ درصد نوع روش پژوهشی مقاله‌های منتشرشده از نوع توصیفی تحلیلی می‌باشد. به‌طور کلی می‌توان اذعان داشت که شرایط نشریه از حیث مؤلفه‌های مطالعه‌شده در مقایسه با نشریات مشابه از وضعیت مناسبی برخوردار است.

کلید واژه‌ها: پژوهشنامه نهج البلاغه، تحلیل محتوا، علم‌سنجی.

۱. استادیار گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، واحد اراک، دانشگاه آزاد اسلامی، اراک، ایران

۱. مقدمه

توجه به فرهنگ اسلامی یکی از مهمترین ارزش‌های جوامع مسلمان امروزی است که در رسیدن به بالندگی و توسعه علمی مؤثر است و منجر به بهبود سرمایه‌های فرهنگی غنی اسلامی و کاهش ناهنجاری‌های اجتماعی در آنها می‌شود. برای ارتقای جایگاه تمدن اسلامی و غنی‌سازی فرهنگ نوین اسلام، همه مسلمانان جهان باید به توسعه و پیشرفت علمی خود توجه نمایند تا در مقایسه با فرهنگ‌های جوامع دیگر، عقب نمانند (شرفی، شقاقی و پاشنگ، ۱۳۹۸: ۳۴).

بی‌تردید نهج‌البلاغه پس از قرآن کریم گرانبه‌ترین و ارزشمندترین میراث فرهنگی جهان اسلام است که می‌تواند پرکننده خلأهای عمیق فکری، اجتماعی، سیاسی و پاسخگوی مسائل و مشکلات گوناگون مسلمانان و جوامع بشری در همه زمان‌ها و مکان‌ها باشد (دلشادتهرانی، ۱۳۹۴). نهج‌البلاغه به ژرفای دانش بشری از مفاهیم اخلاق فردی تا علوم و فنون را شامل می‌شود و مملو از دانش، حکمت و آموزه‌ها است. مطالعه پژوهش‌های منتشرشده در این حوزه می‌تواند امکان بهره‌مندی از یافته‌های علمی فرهنگ غنی اسلامی را در جهان ارتقا بخشد. چراکه امروزه میزان انتشارات علمی در هر حوزه‌ای، معیاری از بازتاب توان علمی و بالندگی آن حوزه می‌باشد.

یکی از عناصر اصلی و زیربنایی تولید علمی در نظام نهادی و سازمانی علم، مفهوم اجتماع علمی و وجود روابط و تعاملات فکری و تخصصی در بین اعضای آن است. نشریات معتبر داخلی و خارجی به‌عنوان یک نظام، یکی از عرصه‌های بیان تحقیقات و نتایج اجتماع علمی هستند (رازقی و قانعی، ۱۳۹۵: ۶۳). نشریات علاوه بر این که استانداردهای کیفی وضع می‌کنند، با نمایش محورها و موضوع‌های پژوهشی، ماهیت و محدوده ایده‌ها را در جوامع علمی و تخصصی نیز مشخص می‌سازند (سوگیموتو و وینگارت، ۲۰۱۵: ۱۳). با رشد روزافزون نشریات علمی در دهه‌های اخیر، بالطبع انتظار تولید کیفی به‌موازات آن افزایش یافت و فنون و رویکردهای ارزیابی روند رشد و توسعه علمی اجتناب‌ناپذیر شد. از این رو، سنجش میزان تولیدات علمی در حیطه‌های گوناگون علم مطرح و «علم‌سنجی» مورد توجه پژوهشگران قرار گرفت (زندى‌روان، داورپناه و فتاحی، ۱۳۹۳: ۶).

علم‌سنجی یکی از رایج‌ترین روش‌های ارزیابی فعالیت‌های علمی است که با هدف آشکارکردن خصیصه‌ها و ویژگی‌های سنجش علم و فرایند تحقیقات علمی به‌منظور مدیریت مؤثر علم و دانش پدید آمد (وینکر، ۲۰۱۰: ۱۸). علم‌سنجی حوزه‌ای میان رشته‌ای است که به‌دلیل گستردگی دامنه خود، طیف وسیعی از موضوعات را بررسی می‌کند و به‌عنوان یکی از کارآمدترین روش‌های بررسی کلی پژوهش‌های علمی مطرح است (حمدی‌پور و سعادت‌راد، ۱۳۹۷: ۵) و می‌توان با کمک آن معیارهای رشد و توسعه علوم و تأثیرات اثرگذار آنها را تعیین نمود. اساس کار علم‌سنجی، بررسی مطالعات و پژوهش‌های یک موضوع یا نشریه است که با فن تجزیه و تحلیل آماری و کمی با استفاده از روش‌های کتاب‌سنجی انجام

می‌شود و مبتنی بر تحلیل استنادی می‌باشد (کریمی، ۱۳۸۹: ۹۴) اگرچه علم‌سنجی و کتابسنجی دو مقوله جدا از هم می‌باشند.

از این رو، با استفاده از رویکرد علم‌شناسی در بررسی و مطالعه یک نشریه، می‌توان تغییرات آن نشریه را در گذر زمان، براساس پژوهشگران آن حوزه، ارتباط با سایر علوم و موضوعات و محورهای پژوهش شده، شناسایی و تحلیل کرد. ارزش روش یادشده در این است که بدون سوگیری می‌توان موضوع و نویسندگان هر مقاله را با استفاده از آن بررسی نمود (نی، سوگیموتو و رابین^۱، ۲۰۱۷: ۷). از این رو، تحلیل نشریات یک موضوع خاص علمی، می‌تواند عنصری مفید و کارآمد برای فهم وضعیت موجود و مدیریت آن در آینده باشد.

در این میان، یکی از نشریات تخصصی و تأثیرگذار حوزه علوم انسانی و اسلامی فصلنامه علمی پژوهشنامه نهج البلاغه است که در حوزه موضوعی نهج البلاغه فعالیت می‌کند. این فصلنامه یکی از نشریات مشترک دانشگاه بوعلی‌سینا و دانشگاه‌های همکار است که از سال ۱۳۹۲ با اخذ مجوز علمی-پژوهشی از وزارت علوم تحقیقات و فناوری شروع به فعالیت نموده و به صورت الکترونیکی منتشر می‌شود. این فصلنامه براساس گزارش پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)^۲ در زمره ضریب تأثیر (Q1)، جزء ۲۵ درصدی مجلات برتر و ضریب تأثیر ۰/۴۶۴ در سال ۱۳۹۸ در حوزه موضوعی می‌باشد (پایگاه استنادی علوم جهان اسلام).

پژوهش حاضر با معیار قراردادن آیین‌نامه تعیین اعتبار نشریات علمی کشور (۱۳۹۸) و شیوه‌نامه نشریه نهج البلاغه به بررسی شاخص‌های ماده ۱۰ آیین‌نامه تعیین اعتبار نشریات؛ میزان رعایت شاخص‌های نشر استاندارد برحسب دستورالعمل شیوه‌نامه نشریه، رعایت روش شناختی پژوهش و استنادهای معتبر منابع و رعایت قالب و فرم زیباشناختی، هماهنگی فونت‌های متن و پانویس‌ها و یکدستی نگارش مقالات، استفاده از روش مشخص فهرست‌نویسی مراجع در فصلنامه نهج البلاغه پرداخته است.

۱-۱. بیان مسأله

امروزه آثار و تولیدات علمی منتشرشده آینه تمام‌نمای دانش، اطلاعات و قدرت علمی جوامع محسوب می‌شود. از آنجایی که در اسلام علم و دانش از جایگاه بالایی برخوردار است، توجه به سیاست‌گذاری مسائل علمی نیز اهمیت می‌یابد. یکی از روش‌های علمی برای تصمیم‌سازی و سیاست‌گذاری، سنجش میزان تولیدات علمی در حوزه‌های مختلف علوم است.

آثار علمی به‌خصوص مجلات علمی مرکز ثقل دانش هستند. آنها علاوه بر این‌که نتایج آخرین دستاوردهای علمی را نشر می‌دهند، نقش اساسی در پویایی جامعه علمی نیز دارند. یکی از راه‌های دستیابی به ماهیت و کیفیت نشریات، «تحلیل محتوا» روش علمی مناسبی تشخیص داده شده است. با تحلیل محتوای مقاله‌ها اعم از موضوع، روش‌شناسی پژوهش، وضعیت نویسندگان از نظر جنسیت، مشارکت و

1. Ni, Sugimoto & Robbin
2. Islamic World Science Citation Center

گرایش موضوعی می‌توان به ظهور و تداوم موضوعات و الگوهای به‌کار گرفته‌شده و موضوعات مجهول دست یافت و توجه دست‌اندرکاران و نویسندگان را به رعایت شاخص‌ها و شیوه‌نامه‌های نشریات جلب نمود. انتظار است نشریات حتی‌الامکان فرمتی را که خود برای راهنمای نگارش مقالات تدوین و ارائه می‌دهند، به‌منظور یک‌دستی در چاپ و نشر رعایت نمایند و در مسیر معینی حرکت نمایند.

از این‌رو تحلیل و علم‌سنجی فصلنامه پژوهشنامه نهج‌البلاغه کمک خواهد نمود تا درک بهتری نسبت به وضعیت نشر محتوای نشریه صورت‌گرفته و تصمیم‌گیری برای آینده آسانتر شود. بنابراین هدف اصلی پژوهش حاضر، ارزیابی محتوای مقاله‌های منتشرشده فصلنامه پژوهشنامه نهج‌البلاغه با روش علم‌سنجی است که در قالب اهداف فرعی: شناسایی موضوعات به‌کاررفته؛ شناسایی نویسندگان پرکار؛ شناسایی وابستگی نویسندگان دانشگاهها و مؤسسات علمی؛ شناسایی رتبه علمی نویسندگان؛ توزیع فراوانی جنسیت نویسندگان؛ ترسیم و تحلیل میزان همکاری نویسندگان؛ رشته‌های علمی نویسندگان و روش شناسی پژوهش‌های مقاله‌های منتشرشده می‌باشد که در نهایت بتواند به این سؤال اساسی پاسخگو باشد که رعایت شاخص‌های تعریف‌شده آیین‌نامه تعیین اعتبار نشریات علمی کشور و شیوه‌نامه مجله در فصلنامه نهج‌البلاغه چه میزان است؟

۲-۱. پیشینه پژوهش

تاکنون پژوهش‌های متعددی با روش تحلیل محتوا و علم‌سنجی در حوزه‌های مختلف علم انجام شده است. با وجود این، تعداد پژوهش‌هایی که با رویکرد تحلیل محتوا و علم‌سنجی در حوزه علوم اسلامی و به‌ویژه نشریات اسلامی صورت گرفته بسیار محدود است.

علیپورحافظی و مطلبی (۱۴۰۱) در پژوهشی «تحلیل محتوای فصلنامه فرهنگ رضوی» نشان دادند که ۲۹۱ نویسنده با نشریه همکاری داشته‌اند. از این بین تنها ۱۰ درصد از نویسندگان دارای ۵ مقاله منتشرشده در ۳۲ شماره نشریه بودند. همچنین پنج دانشگاه امام صادق (ع)، فردوسی مشهد، علامه طباطبایی، علوم سیاسی رضوی و الزهرا (س) بیش از ۶۰ درصد وابستگی سازمانی پژوهشگران را تشکیل دادند. بین دانشگاهیان، اعضای هیأت علمی با رتبه استادیار بیشترین همکاری را با نشریه داشتند. یافته‌ها حاکی از همکاری کمتر از ۲۵ درصد خانم‌ها در انتشار مقاله‌ها داشته و پژوهشگرانی از رشته علوم قرآن و حدیث به تنهایی با ۱۰۳ عنوان مقاله، رتبه نخست را کسب نموده‌اند.

شرفی، شقاقی و پاشنگ (۱۳۹۸) در پژوهش «تحلیل علم‌سنجی تولیدات علمی در حوزه تمدن اسلامی» دریافتند که روند انتشار مقاله‌ها با کمی نوسان در سال‌های مختلف صعودی بوده و بیشترین موضوع مقاله‌ها به‌ترتیب در حوزه‌های علوم سیاسی، مذهب و جامعه‌شناسی است و جانانان فاکس بیشترین انتشار مقاله را در بین نویسندگان داشته ولی همکاری استنادی نویسندگان کشورها و سازمان‌ها در کل کمتر است و شبکه هم‌رخدادی کلیدواژه‌ها نیز پراکندگی بیشتری داشته و کلیدواژه‌های اسلام و تمدن اسلامی بیشترین هم‌رخدادی را به خود اختصاص داده‌اند.

آخوندی (۱۳۹۸) در پژوهش «تحلیل محتوای مقالات فصلنامه راهبرد» مقاله‌ها را در ۱۱ حوزه اصلی و ۴۰ موضوع جزء دسته‌بندی نمود که در این میان، موضوع علوم سیاسی با ۱۷ درصد، بیشترین مبحث مقاله‌ها بوده‌اند. بیشترین فراوانی در زیرموضوعات به سیاست‌های خارجی با ۷ درصد است. میزان مشارکت پژوهشگران، خوب ارزیابی شد، به گونه‌ای که ۸۰۰ نفر محقق در نگارش ۳۸۸ مقاله مشارکت داشته‌اند و در این بین، مشارکت دانشگاه‌های تهرانی بیشتر بود. بررسی مؤلفان مقاله‌ها نیز نشان داد مؤلفان با رتبه علمی دکتری، دانشجوی دکتری و استادیار بیشترین تعداد از نویسندگان را به خود اختصاص داده‌اند. بررسی روش‌های پژوهشی نشان داد مقاله‌های توصیفی-تحلیلی، روش تحقیق مطالعات کتابخانه‌ای، بررسی منابع و ابزار بررسی اسناد و تحلیل محتوا از فنون پراستقبال پژوهشگران این حوزه بوده است.

محمدی، حسن‌خانی و امید (۱۳۹۶) در پژوهش «تحلیل محتوای مقاله‌های دوفصلنامه تربیت اسلامی در سال‌های ۱۳۹۴-۱۳۸۴» دریافتند که ۸۰/۸ درصد مقاله‌های نشریه با روش کتابخانه‌ای نوشته شده‌اند. ۷۷/۳ درصد مقاله‌ها را نویسندگان مرد نوشته‌اند. بیش از ۵۸ درصد از نویسندگان مقاله‌ها دارای مدرک دکتری و ۴۱/۷ درصد مقاله‌ها تک مؤلف بودند. دانشگاه اصفهان با ۴۰ مقاله، پژوهشگاه حوزه دانشگاه با ۳۰ مقاله و دانشگاه تهران با ۲۳ مقاله بیشترین سهم در انتشارات مقاله‌های نشریه را دارند. همچنین از نظر موضوعی ۲۲ درصد مقاله‌های منتشرشده در حیطه تعلیم و تربیت اسلامی نوشته شده‌اند.

قبادی، محمداسماعیل و میرحسینی (۱۳۹۵) در پژوهش خود «تحلیل محتوای مقالات فصلنامه علمی-پژوهشی نهج طی سال‌های ۱۳۹۴-۱۳۸۹» نشان دادند که مقاله‌ها به نسبت بالایی دارای شباهت موضوعی و محتوایی هستند و بیشترین پوشش موضوعی به الهیات اختصاص دارد. بیشترین مقاله‌ها دارای ساحت تحلیلی و دارای موضوع‌بندی علوم انسانی بوده، بیشترین استنادهای ابراز شده در مقاله‌های مورد بررسی (۷۱/۶ درصد) مربوط به محققان و پژوهشگران علمی است. مخاطب (۵۱/۶ درصد) مقاله‌ها عموم افراد جامعه و مخاطب (۳۰/۹ درصد) از مقاله‌ها مدیران و مسئولان حکومتی هستند. بیشترین روش تحقیق مقاله‌ها روش سندی و بنیادی بود. (۷۹/۴ درصد) نویسندگان مقاله‌ها مرد و (۳۰/۶ درصد) زن بودند. بیشترین مرتبه علمی نویسندگان در مقاله‌ها استاد (۲۶/۵ درصد)، دانشجوی دکتری (۱۹/۴ درصد) و استادیار (۱۸/۸ درصد) می‌باشد. همچنین (۷۲/۵ درصد) مقاله‌ها بین‌رشته‌ای و (۷۵/۸ درصد) مقاله‌ها دارای منابع ردیف اول بودند.

محمدی‌پویا، صالحی و مومیوند (۱۳۹۴) در پژوهش «تحلیل محتوای نهج البلاغه براساس ساحت‌های شش‌گانه تربیتی سند تحول بنیادین آموزش و پرورش» نشان دادند که برای ساحت تربیت اعتقادی و عبادی ۷۴ مؤلفه، برای ساحت تربیت اجتماعی و سیاسی ۲۲ مؤلفه، برای ساحت تربیت زیستی و بدنی ۸ مؤلفه، برای ساحت تربیت زیبایی‌شناختی و هنری ۱۲ مؤلفه، برای ساحت تربیت اقتصادی و حرفه‌ای ۸ مؤلفه، برای ساحت تربیت علمی و فناوری ۱۱ مؤلفه و سپس برای هر یک از مؤلفه‌ها، مصادیقی از نهج البلاغه استخراج نمودند. آنها نتیجه گرفتند که ارتباط زیادی بین ساحت‌های تربیتی سند تحول بنیادین

آموزش و پرورش و نهج‌البلاغه به‌عنوان یکی از متون اسلامی ارزشمند وجود دارد و پژوهش‌هایی از این دست می‌تواند به غنی ساختن اسناد تعلیم و تربیت توسط متون دینی و اسلامی کمک نماید.

وایشیا، گوپتا، کاپی و وایش^۱ (۲۰۲۲) در پژوهش «تجزیه و تحلیل علم‌سنجی انتشارات هند در زمینه آرتروپلاستی در دو دهه گذشته از پایگاه داده‌های اسکاپوس^۲» دریافتند که در دو دهه گذشته ۸۷۲ مقاله در زمینه تحقیقات آرتروپلاستی منتشر شده‌است که سهم ۱,۳۶ درصدی از تولید جهانی را تشکیل می‌دهد. آرتروپلاستی زانو بیشترین سهم (۵۲,۴ درصد) و پس از آن مفصل ران (۳۵,۷ درصد) قرار دارد. ۸۴۱ نویسنده از ۴۱۳ سازمان به‌طور نابرابر در تحقیق در مورد این موضوع پژوهش نمودند، مؤسسه دانش هند با بیشترین تعداد انتشارات (۹۷) و پس از آن بیمارستان‌های آپولو ایندراپراستا (۴۶)، بیمارستان بریج کندی بمبئی (۴۰) و مؤسسه تحصیلات تکمیلی آموزش و تحقیقات پزشکی چانديگار (۳۸) و مالتهورا بیشترین تعداد انتشارات (۵۵) و پس از آن، وایشیا (۳۵) و شتی (۲۳) ثبت نمودند. همچنین مجله آرتروپلاستی (۱۲۳) و پس از آن مجله ارتوپدی بالینی و تروما (۵۰) و ارتوپدی بین‌المللی (۳۲) مقاله چاپ نمودند.

پژوهش کوریان، گاندی^۳ و همکاران (۲۰۲۱) با عنوان «تجزیه و تحلیل مجلات پایه علمی پروتزدرمانی براساس رتبه‌بندی سایمگو و شاخص‌های کشوری از سال ۲۰۱۹-۲۰۱۰» دریافتند که رتبه علمی مطلق نشریات سایمگو^۴، در دوره‌های زمانی مختلف برای مجله علمی پروتزدرمانی، مجله بین‌المللی پروتزدرمانی و مجله تحقیقات پروتزدرمانی بالاترین نمره نشریات سایمگو را نسبت به سایر نشریات در این دوره کسب نمودند و دارای بیشترین اعتبار می‌باشد.

حسین، ظفر و اولته^۵ (۲۰۲۰) در پژوهشی با عنوان «رمضان و سلامت عمومی: تحلیل کتاب سنجی مقالات پر استناد از سال ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۹» انجام دادند. آنها دریافتند که پرتکرارترین کلمات کلیدی شامل رمضان، روزه‌داری، ورزش، روزه‌داری در ماه رمضان و عملکرد جسمانی می‌باشد.

از جستاری در پژوهش‌های گذشته می‌توان چنین نتیجه گرفت که جای تحلیل محتوا و علم‌سنجی فصلنامه پژوهشنامه نهج‌البلاغه در بین پژوهش‌های حوزه اسلامی خالی است و همچنین تحلیل محتوا و علم‌سنجی شیوه مناسبی برای ارزیابی نشریات، به‌ویژه علوم انسانی و علوم اسلامی است.

۳-۱. اهمیت و ضرورت پژوهش

از امام علی (ع) نقل است که فرمودند «در این سینه‌ام دانش بسیاری است که پیغمبر (ص) به من آموخته و اگر دانش پژوهانی می‌یافتم که حق دانش را ادا کنند و چنان که از من می‌شنوند به دیگران باز گویند بخشی از آن را به آنان تعلیم می‌کردم که از آن بخش، علوم بدست آید که دانش کلید هر دری است» (شخصیت امام علی (ع)، ۱۳۸۵). اگرچه جهان از وجود مبارک امام (ع) محروم است اما نهج‌البلاغه یادگار

1. Vaishya, Gupta, Kappi, & Vaish

2. SCOPUS

3. Kuria & Gandhi

4. SJR

5. Husain, Zafar & Ullah

و در گوهر بار ایشان حاضر است. خوشبختانه بهره‌مندی از نهج‌البلاغه روزبه‌روز روبه فزونی دارد و فصلنامه پژوهشنامه نهج‌البلاغه نیز با چشم‌انداز شناخت هرچه بهتر شخصیت اهل بیت (ع)، در مسیر کمک به تحول بنیادین و اجرای آموزه‌های نهج‌البلاغه در تمام زوایا و ابعاد زندگی فردی و اجتماعی منتشر می‌شود.

آنچه مسلم است مقاله‌ها و پژوهش‌های منتشرشده پیرامون نهج‌البلاغه در فصلنامه تخصصی پژوهشنامه می‌تواند ما را با کم‌وکیف فهم کلام امام (ع) آشنا سازد. امروزه تولید نظرات علمی مبتنی بر علوم و حیانی و بسط و گسترش علوم دینی جایگاه ویژه‌ای در مسائل پژوهشی یافته و احادیث و روایات مأثور از اولیای دین به‌عنوان سرمایه‌های اصیل تولید علوم دینی محسوب می‌شود (مدیرشانه‌چی، ۱۳۸۴). نشریات علمی به‌منزله مجرای ارتباط اهل دانش و پژوهش، همواره در کانون توجه مراکز پژوهش، مجامع علمی و علاقه‌مندان علم و تحقیق قرار داشته است (نوبخت، ۱۳۹۸). اما حفظ کم‌وکیف نشریات برای سیاست‌گذاری مسئولین نشریات همواره چالش اساسی است، چراکه نشریات در سطح دنیا از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردارند و یکی از مهمترین عوامل تعیین‌کننده رتبه علمی کشورها و جوامع می‌باشند. علم‌سنجی تجزیه و تحلیل کمی و کیفی تولیدات نشریات را مورد ارزیابی علمی قرار می‌دهد و نتایج و یافته‌هایش را در جهت ارتقا و تولید محتوای بهتر مقاله‌ها در اختیار دست‌اندرکاران نشریات قرار می‌دهد. از این‌رو به‌نظر می‌رسد آگاهی از نقاط قوت و ضعف محتوای فصلنامه پژوهشنامه نهج‌البلاغه که یکی از نشریات ارزشی نیز است، می‌تواند نقشه‌راهی برای مدیران در کیفی‌سازی و نویسنده‌گان را در انتخاب موضوع مقالات کاربردی یاری رساند.

۴-۱. روش‌شناسی

پژوهش حاضر از نوع کاربردی با رویکرد تحلیل محتوا و علم‌سنجی است. جامعه آماری پژوهش شامل ۲۵۵ مقاله منتشرشده در ۹ سال گذشته از اولین شماره (بهار ۱۳۹۲) تا شماره ۳۶ (زمستان ۱۴۰۰) فصلنامه پژوهشنامه نهج‌البلاغه می‌باشد که به‌منظور توصیف عینی و کیفی محتوای مفاهیم انجام شده است.

گردآوری و شناسایی مقاله‌ها با مراجعه مستقیم به سامانه وب نشریه انجام شد. برای گردآوری اطلاعات شماره مقاله‌ها، موضوع مقاله‌ها، نویسندگان مقاله‌ها، رتبه علمی نویسندگان، رشته تحصیلی نویسندگان، وابستگی سازمانی نویسندگان، واژگان کلیدی و روش‌شناسی مقاله‌ها مورد بررسی قرار گرفت. روش کار برای گردآوری اطلاعات بدین صورت بود که بعد از دانلود هر مقاله، مقاله مورد بررسی قرار می‌گرفت و تمام اطلاعات مورد نیاز از آن استخراج و در جداول مخصوصی که برای هر گروه از مؤلفه‌ها طراحی شده بود ثبت می‌شد. در مرحله بعد، اطلاعات کیفی دریافتی مقاله‌ها به داده‌های کمی تبدیل و سپس با نرم‌افزار SPSS تجزیه و تحلیل شدند.

۵-۱. یافته‌های پژوهش

در این بخش باتوجه به اطلاعات موجود که شامل ۲۵۵ عنوان مقاله، ۵۳۱ نویسنده، ۶۱ رشته گرایش تحصیلی و ۱۸۴ موضوع می‌باشد به بررسی یافته‌ها پرداخته شده‌است.

۱-۵-۱. جنسیت نویسندگان

در تدوین مقاله‌های فصلنامه پژوهشنامه نهج‌البلاغه ۵۳۱ نویسنده مشارکت و همکاری داشته‌اند که در جدول شماره ۱ سهم نویسندگان از نظر جنسیت ارائه شده‌است.

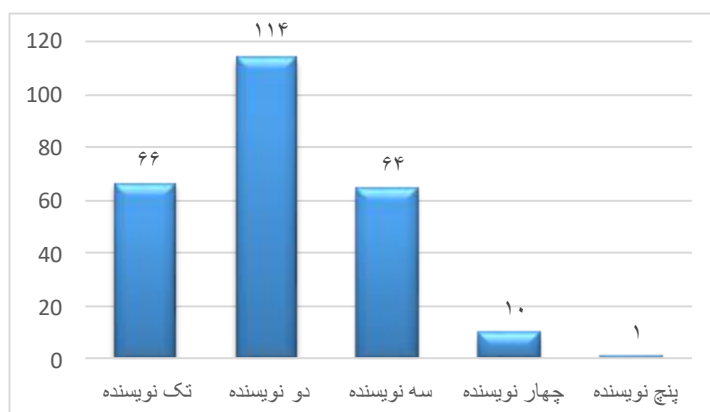
جدول ۱. سهم نویسندگان از نظر جنسیت

جنسیت	مرد	زن	جمع
فراوانی	۳۸۹	۱۴۲	۵۳۱
درصد فراوانی	۷۳/۳	۲۶/۷	۱۰۰

همانگونه که جدول فوق نشان می‌دهد سهم مردان در تدوین مقاله‌های فصلنامه پژوهشنامه نهج‌البلاغه ۷۳/۳ درصد و سهم زنان ۲۶/۷ درصد می‌باشد که نشان از سهم سه برابری نوشتن مردان نسبت به نگارش زنان در مقاله‌های نشریه است.

۲-۵-۱. همکاری و مشارکت نویسندگان

بررسی وضعیت مقاله‌های منتشرشده از نظر مشارکت و همکاری نویسندگان در مقاله‌های فصلنامه پژوهشنامه نهج‌البلاغه در نمودار شماره ۱ آمده‌است.

نمودار ۱. توزیع فراوانی مشارکت نویسندگان

براساس نمودار فوق از ۲۵۵ مقاله منتشرشده در فصلنامه پژوهشنامه نهج‌البلاغه، ۲۵/۹ درصد مقاله‌ها دارای یک نویسنده هستند. ۴۴/۷ درصد مقاله‌ها دارای دو نویسنده می‌باشند. ۲۵/۱ درصد مقاله‌ها با مشارکت سه نویسنده نوشته شده‌اند. ۳/۹ درصد مقاله‌ها توسط چهار نویسنده همکار نوشته شده و ۰/۴ درصد مقاله‌ها توسط پنج نویسنده نوشته شده‌است.

۳-۵-۱. نویسندگان پرکار

تعداد سهم هر نویسنده پرکار فصلنامه پژوهشنامه نهج البلاغه در نگارش مقاله‌های منتشرشده در جدول شماره ۲ ارائه شده‌است. در این پژوهش نویسندگانی که ۲ مقاله و بیشتر در نشریه به‌چاپ رسانده‌اند به عنوان «نویسنده پرکار» محسوب شده‌اند.

جدول ۲. توزیع فراوانی نویسندگان پرکار

نویسنده	۱	۱	۳	۲	۱۸۹
تعداد مقاله‌ها	۷	۶	۴	۱۰	۵۰
فراوانی نویسندگان	۷	۶	۱۶	۳۰	۱۰۰
درصد فراوانی نویسندگان	۲	۱/۷	۴/۶	۸/۶	۲۸/۷
					۵۴/۳

بر اساس جدول ۲، نام یک نویسنده در ۷ مقاله (۲ درصد)، نام یک نویسنده در ۶ مقاله (۱/۷ درصد)، نام چهار نویسنده در ۴ مقاله (۴/۶ درصد)، نام سه نویسنده در ۱۰ مقاله (۸/۶ درصد)، نام دو نویسنده در ۵۰ مقاله (۲۸/۷ درصد) و نام ۱۸۹ نویسنده در ۱ مقاله (۵۴/۳ درصد) ثبت شده‌است. نویسندگانی (نویسندگان پرکار) که در نشریه ۲ مقاله و بیشتر به چاپ رسانده‌اند از سهم ۴۵/۶ درصدی برخوردار می‌باشند.

۴-۵-۱. رتبه علمی نویسندگان

بررسی وضعیت رتبه علمی نویسندگان مقاله‌های فصلنامه پژوهشنامه نهج البلاغه در جدول شماره ۳ ارائه شده‌است.

جدول ۳. توزیع فراوانی رتبه علمی نویسندگان مقاله‌ها

رتبه علمی	استاد	دانشیار	استادیار	دکتری	ارشد کارشناس	دکتری دانشجوی	ارشد دانشجوی	مدرس علمی	هیئت مدیره	سایر	جمع
فراوانی	۳۰	۹۶	۲۰۰	۱۹	۵۳	۹۲	۱۸	۶	۶	۱۱	۵۳۱
درصد	۵/۶	۱۸/۱	۳۷/۷	۳/۶	۱۰	۱۷/۳	۳/۴	۱/۱	۱/۱	۲/۱	۱۰۰

همانگونه که در جدول فوق مشاهده می‌شود ۳۷/۷ درصد مقاله‌های نشریه توسط نویسندگان رتبه علمی استادیاری نوشته شده‌است. رتبه علمی دانشیاری با ۱۸/۱ درصد و دانشجوی دکتری با ۱۷/۳ درصد در رتبه‌های دوم و سوم قرار گرفته‌اند. نویسندگان رتبه هیأت علمی و مدرس هر کدام با ۱/۱ درصد در رتبه‌های آخر قرار گرفته‌اند.

۱. کارشناس ۴ مقاله، مربی ۳ مقاله، حوزوی ۲ مقاله، دانشجوی کارشناسی ۱ مقاله و پسادکتر ۱ مقاله می‌باشد.

۵-۵-۱. وابستگی سازمانی نویسندگان

بررسی وابستگی سازمانی نویسندگان مقاله‌های فصلنامه پژوهشنامه نهج‌البلاغه حاکی از این است که ۱۱۲ دانشگاه، مراکز علمی، پژوهشگاه و مؤسسات تحقیقاتی در تدوین مقاله‌های نشریه همکاری داشته‌اند. طبق بند ۴-۴ آیین‌نامه تعیین اعتبار نشریات علمی کشور (۱۳۹۰) حداقل ۵۰ درصد مقاله‌های هر شماره از نشریه باید از نویسندگان خارج از نهاد صاحب امتیاز باشد. در جدول ۴ وابستگی سازمانی نویسندگان مقاله‌ها ارائه شده‌است. بدلیل محدودیت فضای مقاله از ذکر نام مستقیم مراکزی که فراوانی آنها کمتر از ۴ می‌باشد خودداری شده و تحت عنوان «کمتر از ۴ فراوانی» در جدول آمده است.

جدول ۴. دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی

نام دانشگاه	فراوانی	درصد	نام دانشگاه	فراوانی	درصد	نام دانشگاه	فراوانی	درصد
بوعلی	۸۵	۱۶	شیراز	۱۰	۱/۹	دبیری شهیدرجایی	۶	۱/۱
تهران	۳۹	۵/۵	مازندران	۱۰	۱/۹	مفید	۵	۰/۹
فردوسی	۲۲	۴/۱	تربیت مدرس	۱۰	۱/۹	سمنان	۵	۰/۹
لرستان	۲۱	۴	آزاد اصفهان	۹	۱/۷	فرهنگیان	۵	۰/۹
اصفهان	۲۱	۴	قرآن و حدیث	۸	۱/۵	تبریز	۴	۰/۸
کاشان	۱۹	۳/۶	علامه طباطبائی	۷	۱/۳	امام حسین (ع)	۴	۰/۸
شهیدچمران	۱۵	۲/۱	الزهرا	۷	۱/۳	آزاد علوم و تحقیقات	۴	۰/۸
قم	۱۴	۲/۴	ایلام	۷	۱/۳	شهید بهشتی	۴	۰/۸
رازی	۱۴	۲/۶	شهید مدنی	۶	۱/۱	آزاد اسلامی خلخال	۴	۰/۸
اراک	۱۳	۲/۴	گیلان	۶	۱/۱	کمتر از ۴ فراوانی	۱۱۴	۲۱/۵
محقق‌ادبیلی	۱۱	۲/۱	بین‌المللی امام	۶	۱/۱	بدون ذکر نام محل	۱۰	۱/۹
خوارزمی	۱۰	۱/۹	آزاد اراک	۶	۱/۱	جمع	۵۳۱	۱۰۰

جدول فوق نشان می‌دهد که وابستگی سازمانی نویسندگان به دانشگاه بوعلی سینا ۱۶ درصد می‌باشد و نویسندگان دانشگاه تهران ۵/۵ درصد، نویسندگان دانشگاه فردوسی مشهد ۴/۱ درصد، لرستان و اصفهان هر کدام ۴ درصد در رتبه دوم تا پنجم قرار دارند. مجموع پنج دانشگاه اول وابستگی ۳۳/۶ درصد نویسندگان را تشکیل می‌دهند. همچنین ۲۱/۵ درصد از مقاله‌ها با وابستگی کمتر از ۴ مقاله در دانشگاه‌ها و مراکز علمی ثبت شده‌است و ۱/۹ درصد از نویسندگان وابستگی سازمانی خود را در نگارش مقاله‌ها بیان نکرده‌اند.

۵-۵-۶. رشته و گرایش نویسندگان

در نگارش مقاله‌های فصلنامه پژوهشنامه نهج‌البلاغه نویسندگان با ۱۷ رشته اصلی و ۶۱ گرایش در تدوین مقاله‌های نشریه مشارکت داشته‌اند. در جدول ۵ رشته و گرایش موضوعی نویسندگان مقاله‌های نشریه ارائه شده‌است. بدلیل طولانی شدن جدول فراوانی از ذکر نام کلیه رشته‌ها و گرایش‌ها خودداری شده و

فقط رشته‌هایی که ۸ فراوانی و بیشتر داشتند ذکر شده و مابقی تحت عنوان موضوعات متفرقه آورده شده است.

جدول ۵. رشته و گرایش نویسندگان مقاله‌ها

رشته	گرایش	فراوانی	درصد	رشته	گرایش	فراوانی	درصد
اسلامی الهیات و عقاید	معارف اسلامی	۳۰	۵/۶	زبان و ادبیات	زبان‌شناسی همگانی	۶	۱/۲
	معارف الهیات	۴	۱/۸		زبان و ادبیات عربی	۱۶۴	۳۰/۹
	قرآن و مستشرقین	۱	۱/۲		زبان و ادبیات فارسی	۴۵	۸/۵
	الهیات	۱۳	۲/۴		مترجمی زبان عربی	۲	۱/۴
علوم قرآنی	الهیات و ادیان	۱	۱/۲	دین	شیعه‌شناسی	۱	۱/۲
	تفسیر علوم قرآنی	۲	۱/۴		عرفان اسلامی	۱	۱/۲
	علوم قرآن و فقه	۱	۱/۲		ادیان و عرفان	۳	۱/۶
	علوم قرآن و حدیث	۶۷	۱۲/۶	علوم اجتماعی	علوم اجتماعی	۲	۱/۴
نهج البلاغه	۱۹	۳/۶	جامعه‌شناسی		۲	۱/۴	
مهندسی صنایع	۲	۱/۴	مطالعات فرهنگی		۱	۱/۲	
تاریخ	تاریخ اسلام	۱	۱/۲	سیاسی	علوم سیاسی	۱۰	۱/۹
	تاریخ و تمدت ملل	۴	۱/۸		جغرافیا سیاسی	۳	۱/۶
	تاریخ	۳	۱/۶	حقوق	فقه و مبانی حقوق	۷	۱/۳
تاریخ و فلسفه آموز	۱	۱/۲	حقوق		۱۲	۲/۳	
مدیریت آموزشی	۵	۱/۹	حقوق بین‌الملل		۳	۱/۶	
علوم تربیتی	۱۳	۲/۴	حقوق جزا		۳	۱/۶	
تربیتی	مدیریت برنامه ریزی	۳	۱/۶	نظامی	لجستیک زنجیره تامین	۱	۱/۲
	تعلیم و تربیت اسلامی	۱	۱/۲		فرماندهی و ستاد	۱	۱/۲
فلسفه و اخلاق	فلسفه تعلیم و تربیت	۱۲	۲/۳	اقتصاد	علوم اقتصادی	۹	۱/۷
	فلسفه و کلام	۱	۱/۲		اقتصاد اسلامی	۳	۱/۶
	اخلاق	۱	۱/۲	مدیریت	مدیریت دولتی	۱۰	۱/۹
	فلسفه اسلامی	۳	۱/۶		مدیریت	۴	۱/۸
فلسفه هنر	۱	۱/۲	مدیریت منابع انسانی		۲	۱/۴	
تربیت اخلاقی	۱	۱/۲	مدیریت اجرایی		۱	۱/۲	
روانشناسی تربیتی	۵	۱/۹	مدیریت جهانگردی		۱	۱/۲	
روانشناسی	۱۲	۲/۳	مدیریت بازرگانی		۱۱	۲	
روانشناسی	روانشناسی بالینی	۱	۱/۲	مدیریت کارآفرینی	۱	۱/۲	
	پویاشناسی سیستمها	۱	۱/۲	مدیریت صنعتی	۳	۱/۶	
	بدون مشخصات	۱۰	۱/۹	جمع	۵۳۱	۱۰۰	

طبق جدول فوق نویسندگان رشته زبان و ادبیات ۴۰/۹ درصد، علوم و قرآن حدیث ۱۳/۲ درصد، الهیات و معارف اسلامی ۹/۲ درصد، علوم تربیتی ۶/۶ درصد، مدیریت ۶/۲ درصد و حقوق ۴/۷ درصد، ۸۰/۸ درصد مطالب نشریه را نوشته‌اند. ۱/۹ درصد رشته و گرایش نویسندگان مشخص نیست.

۷-۵-۱. موضوعات مقاله‌ها

در بررسی پراکندگی موضوعات به کار گرفته شده در فصلنامه پژوهشنامه نهج‌البلاغه، موضوعات از مقاله‌ها استخراج و سپس ۱۸۴ موضوع با بانک مستندات سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران منطبق شد. موضوعات در جدول شماره ۶ براساس حروف الفبایی مرتب شده‌اند.

جدول ۶. لیست موضوعات مقاله‌ها

اخلاق اسلامی	تشبیه	رهبری معنوی	قانون اساسی جمهوری...
اخلاق سازمانی	تصحیف متون	زبان‌شناسی - ادوات	کارآفرینی اجتماعی
اخلاق سیاسی ^{۲*}	تصمیم‌گیری - اخلاقی	زنان ۲	کنش‌های گفتاری ۲
اخلاق کسب و کار	تعلیم و تربیت	زندگی معنوی	گزینش واژگان
ادراک اجتماعی	تعلیم و تربیت	زیبایی‌شناسی	گفتمان ادبی ۴
ارزیابی عملکرد ۲	التفات (معانی و بیان)	ساختارگرایی ۳	گفتمان انتقادی
ازلیت و ابدیت	تفسیر(زبان‌شناسی) ۲	سبک زندگی	گفتمان علوی
اسباب صدور	تقوا	سبک‌های شناختی ۹	گونه‌های زبانی
استعاره ۳	توزیع درآمد	سجع متوازی	مبارزه با مفاسد اقتصادی
اسناد و مدارک	جدایی‌طلبی	سخنوری ۲	مخاطب‌شناسی ۲
اشتباه‌ها (فقه) ۲	جرم - محاربه	سرمایه روان‌شناختی	مدیریت جهادی
اقناع - روان‌شناسی	جرم‌شناسی	سعادت	مدیریت دانش
امت اسلامی	جنگ‌روانی ۲	سلامت انتخاب حاکم	مدیریت راهبردی
امنیت انسانی	الحداد	سلامت معنوی	مدیریت نیروی انسانی
امنیت ملی	حسن و قبح	سنت نبوی ۲	مردم‌شناسی
اندیشه‌های سیاسی	حقوق بشر ۲	سند تحول آموزش و پرورش	مشاوره
انسجام	حقوق بین‌الملل	سیاست عمومی	مشروعیت حکومت ۳
انعطاف‌پذیری	حقوق حیوانات	شایستگی (اسلام)	معادشناسی
انگیزش ۲	حقوق خانواده ۲	شعر پارسی	معانی و بیان ۳
انگیزش اخلاقی	حقوق عمومی ۲	شعر - ستایش‌نامه‌ها	معاهدات امام با مالک
اهداف سازمانی	حکمت عملی	شعر - عدل محور	معرفت‌شناسی ۲
آداب طریقت	حکمت نظری	شعر کلاسیک ۲	معناشناسی شناختی‌قالبی
آسیب‌شناسی اخلاقی ۲	حکومت دینی ۴	شعر - مدح علوی	معناشناسی واژه امر
آسیب‌شناسی تاریخی	خاندان نبوت	شعر معاصر	معناشناسی واژه ذلت
آسیب‌های اجتماعی	خدانشناسی ۲	شعر نیمایی	معناشناسی واژه صدق
آسیب‌های سیاسی	خردگرایی	شفافیت در دولت	مقاومت مدنی
آشنایی‌زدایی ۲	خشونت (فقه)	شک - فلسفی	مهارت‌های زندگی ۲
آموزه‌های اخلاقی	خوش‌بینی	شکل‌گرایی ۲	نزاهت در کلام
بلاغت شعر	خویش‌داری	شیطان	نظام‌های مالیاتی
بوم‌شناسی انسانی	دانشمندان اسلامی	صنایع ادبی	نقد - اسناد و مدارک

*. شماره‌های مقابل موضوع بیانگر تعداد فراوانی آنها در فصلنامه پژوهشنامه نهج‌البلاغه می‌باشد.

بهداشت روانی	درون‌نگری	عدالت اجتماعی ۳	نقد تاریخی
بهبودی روان‌شناختی	دعا- فلسفه	عدالت توزیعی	نقد تأویلی
بی‌معنابودن (فلسفه)	دموکراسی ۲	عدالت کیفری	نقد- تصاویر تجسمی
بینامتنیت ۲	دنیاطلبی	عقل‌گرایی- فلسفه	نقد- روش‌شناسی
پایان‌بندی	دینامیک	علم حصولی	نقد- مجاز
پدیده‌شناختی	دینداری ۲	علم حضوری	نقش‌گرای ۲
پرورش کودک	رذایل اخلاقی ۲	علم معانی	واژگان متفرد
پیشگیری از جرم ۲	رشد اخلاقی ۳	علوم نظامی	واژه‌گزینی
تاریخ و نقد	روابط اجتماعی ۲	فرزاندگی	ویژگی‌های رهبری
تأمین اجتماعی ۲	روابط بین‌المللی ۲	فرزندپروری	هرمنوتیک
تأویل	روان‌شناسی اجتماعی	فضای صدور ۲	هستی‌شناسی ۳
تحلیل تطبیقی	روانشناسی اقتصادی	فضایل اخلاقی ۲	همپایگی (زبان‌شناسی)
تحلیل گفتمان	روان‌شناسی رشد ۲	فقه- رانت‌جویی	هنر مینیمال
تربیت اخلاقی	روانشناسی یأس	فقه سیاسی	هوش اخلاقی ۲
ترجمه- تاریخ و نقد	روش‌شناسی	فلسفه اخلاق	هوش معنوی
ترجمه- روش‌شناسی	روش‌های تربیتی	فلسفه ۳	هیجان‌ها

جدول ۷ تعداد موضوعات به‌کاررفته شده و فراوانی موضوعات در فصلنامه پژوهشنامه نهج البلاغه را نشان می‌دهد.

جدول ۷. توزیع فراوانی موضوع مقاله‌ها

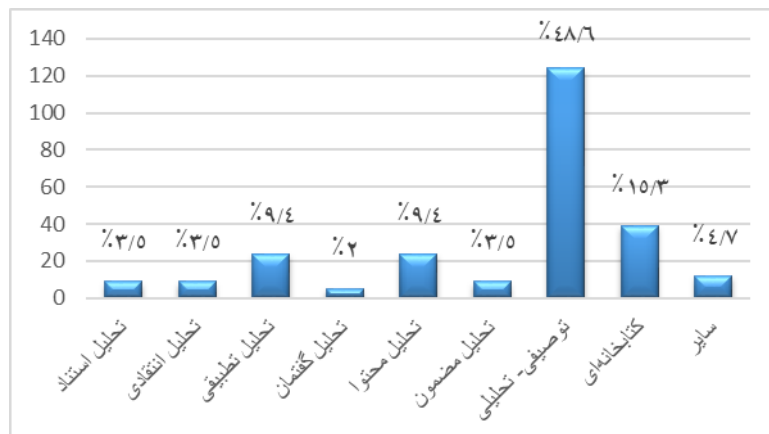
موضوع مقاله‌ها	ادبیات	روانشناسی	حقوق	زبان‌شناسی	اخلاق	شعر	سایر
فراوانی	۲۶	۱۷	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۸۸
درصد فراوانی	۱۴	۹/۲	۸/۱	۷/۶	۷	۶/۵	۴۷/۶

بر اساس جدول فوق در مجموع ۱۸۴ موضوع در فصلنامه پژوهشنامه نهج البلاغه مورد استفاده قرار گرفته‌است که به‌ترتیب، موضوع ادبی ۱۴ درصد، روانشناسی ۹/۲ درصد، حقوق ۸/۱ درصد، زبان‌شناسی ۷/۶ درصد، اخلاق ۷ درصد و شعر ۶/۵ درصد رتبه اول تا ششم مطالب نشریه را تشکیل دادند. سهم شش موضوع ۵۲/۵۴ درصد از کل مطالب نشریه می‌باشد.

۸-۵-۱. مطالعه روش‌شناسی مقاله‌ها

بررسی وضعیت روش‌شناسی مقاله‌های منتشرشده فصلنامه پژوهشنامه نهج البلاغه در نمودار شماره ۲ ارائه شده‌است. سایر روش‌هایی هستند که فراوانی کمتر از ۵ دارند.

۱. تحلیل گفتمانی با ۳ فراوانی؛ اکتشافی، داده‌بنیاد و پیمایش هر کدام ۲ فراوانی؛ آزمایشی، اعتبارسنجی، پویاشناسی، تاریخی و مطالعه موردی هر کدام با ۱ فراوانی.

نمودار ۲. توزیع فراوانی روش‌شناسی مقاله‌ها

همانگونه که در نمودار فوق مشاهده می‌شود روش توصیفی-تحلیلی با ۴۸/۳ درصد در رتبه اول، روش کتابخانه‌ای با ۱۵/۲ درصد در رتبه دوم و روش تحلیل محتوا با ۹/۳ درصد در رتبه سوم روش‌های به‌کاررفته در پژوهش مقاله‌های نشریه قرار گرفته‌اند. ۴/۷ درصد مربوط به سایر روش‌های پژوهشی می‌باشد.

۲. بحث

نتایج یافته‌های پژوهش از منظر جنسیت نشان داد از مجموع ۵۳۱ نویسنده ۲۵۵ عنوان مقاله در فصلنامه پژوهشنامه نهج‌البلاغه، سهم همکاری مردان ۷۳/۳ درصد و سهم مشارکت زنان ۲۶/۷ درصد می‌باشد. این مطلب گویای این است که مردان نسبت به زنان حدود ۲/۷ برابر در نشریه بیشتر فعال هستند. به نظر می‌رسد با توجه به این که زنان سهم برابری در دین اسلام با مردان دارند و از سویی در سیستم آموزش عالی از سهم قابل توجهی برخوردارند، در این حوزه کم‌کاری داشته‌اند. دگرگونی‌های شتابنده دانش و فناوری در سده‌های اخیر و افزایش نقش زنان در توسعه اقتصادی و اجتماعی موجب شده‌است کشورهای پیشرفته جهان دریابند که توسعه اجتماعی، اقتصادی و سیاسی کشورشان بدون توجه به زنان امکان‌پذیر نیست (پیران، ۱۳۸۳). از این رو، توجه به مشارکت زنان متخصص و ایفای نقش پررنگ آنان در نگارش مقاله‌های علمی در این حوزه ضروری است. این یافته‌ها با پژوهش‌های قبادی، محمداسماعیل و میرحسینی (۱۳۹۵)، محمدی، حسن‌خانی و امید (۱۳۹۶) و علیپورحافظی و مطلبی (۱۴۰۱) مطابقت دارد. نتایج پژوهش از منظر مشارکت و همکاری نویسندگان حاکی از این است که از ۲۵۵ مقاله بررسی‌شده، ۴۴/۷ درصد مقاله‌ها با همکاری و مشارکت دو نویسنده نوشته شده‌است. آنچه که از یافته‌ها برمی‌آید نویسندگان مقاله‌های ۲ نفره نزدیک به ۵۰ درصد نوشته‌های نشریه را تشکیل می‌دهند که نشان از همدلی و همکاری مطلوب نویسندگان در انتشار مقاله‌های نشریه می‌باشد. به نظر می‌رسد اگر نویسندگان با رعایت حفظ حق و حقوق هم‌دیگر در نوشتن مقاله‌های مشترک بیشتر تلاش نمایند به احتمال زیاد

کیفیت مقاله‌های علمی بهبود چشم‌گیری خواهند یافت. یافته این بخش از پژوهش با یافته‌های پژوهش‌های محمدی، حسن‌خانی و امید (۱۳۹۶) و (علیپورحافظی و مطلبی، ۱۴۰۱) همسو می‌باشد.

نتایج بررسی سهم نویسندگان پرکار نشان داد که نویسندگانی که در نگارش نشریه ۲ مقاله و بیشتر ارائه نمودند ۴۵/۶ درصد می‌باشد. به نظر می‌رسد آنچه که باعث تکرار نام مؤلفین به‌عنوان نویسندگان پرکار آمده‌است بخاطر نقش استاد راهنما و مشاور در پایان‌نامه‌های دانشجویی می‌باشد. همچنین مشارکت و همکاری زنان در نوشتن مقاله‌ها، در حد دو نویسنده پرکار بوده و خیلی محدود جزء سه نویسنده پرکار می‌باشند. در مجموع به نظر می‌رسد میزان مشارکت و همکاری نویسندگان در نشریه چندان مطلوب نبوده، اگرچه شواهدی نشان می‌دهد که در سال‌های اخیر روند روبه‌رشد نویسندگان پرکار در حال فزونی است. یافته‌های این بخش با یافته‌های پژوهش‌های محمدی، حسن‌خانی و امید (۱۳۹۶)، (آخوندی، ۱۳۹۸) و (علیپورحافظی و مطلبی، ۱۴۰۱) همسو است.

نتایج رتبه علمی نویسندگان حاکی از این است که نویسندگان با عناوین استاد، دانشیار، استادیار، عضو هیأت علمی، دکتر، مدرس، مربی، کارشناس ارشد، دانشجوی دکترا، دانشجوی کارشناسی ارشد، کارشناس و دانشجوی کارشناسی در نگارش مقاله‌های نشریه نقش داشتند. نویسندگان رتبه علمی استادیاری با نگارش ۳۷/۷ درصد مقاله، سهم تولید بیش از یک سوم مقاله‌های نشریه را به خود اختصاص داده‌اند. آنچه که در این جا مشاهده می‌شود سهم دیگر رتبه‌های علمی از جمله سهم حوزه بسیار ناچیز است در صورتی که انتظار می‌رود اساتید حوزه باید مشارکت بیشتری در تدوین مقاله‌های نشریه نهج البلاغه داشته باشند. یافته‌های این بخش با یافته‌های پژوهش‌های (آخوندی، ۱۳۹۸)، (علیپورحافظی و مطلبی، ۱۴۰۱) همسو و با پژوهش‌های (قبادی، محمداسماعیل و میرحسینی، ۱۳۹۵) ناهمسو می‌باشد.

نتایج وابستگی سازمانی نویسندگان نشان داد که دانشگاه بوعلی سینا از بیشترین سهم (۱۶ درصد) در بین نویسندگان دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی برخوردارند. نویسندگان دانشگاه‌های تهران، فردوسی مشهد، لرستان و اصفهان که در رده‌های دوم تا پنجم قرار دارند جمعاً (۱۷/۶ درصد) به اندازه دانشگاه بوعلی سینا مقاله در نشریه منتشر نموده‌اند. در واقع از مجموع ۱۱۲ دانشگاه و مؤسسه، سهم نویسندگان پنج دانشگاه اول ۳۳/۶ درصد و سهم نویسندگان ۱۰۷ دانشگاه و مؤسسه دیگر هر کدام میانگین ۰/۶۲ درصد مقاله‌ها است. این نشان می‌دهد که اگرچه نویسندگان نهاد صاحب امتیاز می‌توانند تا حدود ۵۰ درصد از مقاله‌های هر شماره را به خود اختصاص دهند ولی باوجود دانشگاه‌ها و مراکز علمی و مذهبی فراوان در کشور توزیع مشارکت نویسندگان با نشریه نامتعادل است و حتی می‌توان گفت که نقش دانشگاه‌هایی که رسالت مذهبی دارند بسیار کم‌رنگ می‌باشد. انتظار می‌رود مسئولین نشریه تدابیری اتخاذ نمایند تا سهم نویسندگان دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی دیگر در تدوین مقاله‌های نشریه افزایش یابد. یافته‌های این بخش با یافته‌های پژوهش (وایشیا، گوپتا، کاپی و وایش، ۲۰۲۲) همسو می‌باشد.

نتایج مطالعه رشته نویسندگان حاکی از این است که حدود ۸۰/۸ درصد مقاله‌ها به نویسندگان رشته زبان و ادبیات، علوم و قرآن و حدیث، الهیات و معارف اسلامی، علوم تربیتی، مدیریت و حقوق اختصاص

یافته‌است. این نتایج نشان می‌دهد که نویسندگان رشته‌های زبان و ادبیات به‌تنهایی به‌اندازه کل نویسندگان پنج رشته اول مقاله داشته‌اند. به‌نظر می‌رسد باوجود مشارکت ۱۷ رشته در نوشتن مقاله‌های نشریه، فقط ۶ رشته توانسته حدود ۸۰ درصد نویسندگان نشریه را پوشش دهند که این امر معمول و متعارفی نیست. با توجه به این که موضوع نهج‌البلاغه موضوعی همه‌شمول است، جای نویسندگان رشته‌های دیگر در این حوزه خالی است و باید مسئولین تدابیری مناسب جهت فعال نمودن دیگر رشته‌ها اتخاذ نمایند. البته این دسته از نویسندگان نیز باید جدیت بیشتری برای نوشتن مقاله‌های علمی پژوهشی در این حوزه از خود نشان دهند.

نتایج مطالعه موضوعات نشان داد که حدود ۱۸۴ موضوع و زیرموضوع طبق مستندات سازمان اسناد و کتابخانه ملی در تدوین مقاله‌ها به‌کار گرفته شده که نشان از گستردگی و تنوع موضوعی مقاله‌ها در نشریه می‌باشد. ولی موضوع ادبیات با سهم ۱۴ درصدی با فاصله نسبتاً زیادی از دیگر موضوعات قرار گرفته است. به‌نظر می‌رسد توزیع و گستردگی موضوعی مقاله‌های نشریه با توجه به اهداف و چشم‌انداز نشریه مناسب نباشد، چراکه در اهداف نشریه بیشتر به مسائل روز اشاره شده‌است. بنابراین انتظار می‌رود مسئولین نشریه با توجه به نتایج این پژوهش، شماره‌های آتی نشریه را به سمت موضوعاتی از قبیل؛ سعادت و پیشرفت مبتنی بر دین، مسائل اجتماعی، فرهنگی و سیاسی یا به‌طور کلی‌تر مسایل روز جامعه سوق دهند.

نتایج یافته‌های مطالعه روش‌شناسی مقاله‌ها بیانگر این است که پژوهشگران و نویسندگان مقاله‌های نشریه روش توصیفی-تحلیلی (۴۸/۶ درصد) را به دیگر روش‌های پژوهش ترجیح دادند و کمتر از روش‌های پژوهش تحلیل محتوا، تحلیل تطبیقی، تحلیل استنادی، روش کتابخانه‌ای و تحلیل گفتمان استفاده نموده‌اند. به‌نظر می‌رسد روش‌های غیر از توصیفی-تحلیلی در این حوزه می‌تواند نقش مؤثری در شناسایی و بازشناسی مفاهیم نهج‌البلاغه داشته باشند. بنابراین انتظار می‌رود مسئولین نشریه نویسندگان را در پژوهش‌های آتی به سمت روش‌های تحلیل و نقد سوق دهند. یافته‌های این پژوهش با یافته‌های (آخوندی، ۱۳۹۸) و (علیپورحافظی و مطلبی، ۱۴۰۱) همسو است.

۳. نتیجه‌گیری

نتایج بررسی فصلنامه نهج‌البلاغه نشان می‌دهد که فصلنامه پژوهشنامه نهج‌البلاغه یکی از مجلات هسته‌ای در حوزه نهج‌البلاغه است که در شرایط مناسب انتشاراتی قرار دارد و به‌طور تخصصی منتشر می‌شود. تحلیل مقالات منتشرشده در قلمروی زمانی معین‌شده در پژوهش، بیانگر سازگاری مقالات با اهداف و چشم‌انداز تخصصی نشریه می‌باشد.

نشریه اگرچه از تنوع موضوعی مختلف برخوردار است و از نظر تعداد موضوعات دارای فراوانی مناسب می‌باشد اما در آن بیشتر به رویه ساختارگرایی و سبک‌های ادبی نهج‌البلاغه توجه شده‌است. این درحالی است که نهج‌البلاغه به‌عنوان کتاب هدایت به‌سوی کمال و سعادت دنیوی و اخروی، قابلیت طرح

موضوعات اجتماعی و مسائل روز دنیا را دارد و نویسندگان لازم است در آنها ورود نمایند. همچنین محدود بودن تعداد رشته‌های علمی نویسندگان که در نگارش مقالات، بیانگر این واقعیت است که هنوز موضوع تخصصی نشریه در بین متخصصین دیگر رشته‌های علمی یا به‌خوبی تبیین نشده و یا به‌دلیل عدم اطلاع‌رسانی ناشناخته‌است. از آنجایی که نهج‌البلاغه شمولیت موضوعی بر بیشتر رشته‌های علمی را دارد، روا نیست نویسندگان دیگر رشته‌های علمی از همکاری و مشارکت با نشریه محروم باشند.

همکاری و مشارکت دو یا چند نفره نویسندگان در تدوین مقاله‌های نشریه ستودنی است و نشان از همدلی و همکاری مطلوب نویسندگان در انتشار مقاله‌های نشریه دارد. امروزه در جهان چندنویسندگی مقاله‌ها به‌منظور افزایش کیفیت، درک بین‌رشته‌ای، استفاده از تخصص و مهارت ایده‌های نویسنده همکار، افزایش انتشارات علمی و خلق دانش رایج شده‌است (مک‌فارلن^۱، ۲۰۱۷: ۲۵). آنچه مسلم است همکاری نویسندگان در نوشتن مقاله‌های علمی، به احتمال زیاد کیفیت مقاله‌ها را بهبود خواهد بخشید.

ترکیب نامناسب جنسیت بین مؤلفان مرد و زن و نقش کم‌رنگ زنان در همکاری با فصلنامه نهج‌البلاغه، ضروری است مسئولین نشریه در راستای اهداف و چشم‌انداز نشریه از مشارکت بانوان که نیمی از جمعیت جامعه را تشکیل می‌دهند در افزایش کمی و کیفی مقالات علمی نشریه و ترویج فرهنگ غنی اسلامی بیشتر بهره‌مند شوند. همچنین وابستگی سازمانی بیشتر نویسندگان از دانشگاه بوعلی‌سینا اگرچه از نظر ارزیابانه و قانون آیین‌نامه تعیین اعتبار نشریات علمی اشکالی متوجه آن نیست ولی نشان از ضعف همکاری بسیاری از مراکز علمی و پژوهشی با نشریه دارد. نشریه‌ای که به‌عنوان مجله هسته در حوزه نهج‌البلاغه و فرهنگ غنی اسلامی فعالیت می‌کند شایسته است گستره جغرافیایی آن فراگیر باشد.

مطالعه روش‌شناسی پژوهش مقالات منتشرشده نشان می‌دهد که در بیشتر مقالات از روش توصیفی-تحلیلی استفاده شده‌است. به‌نظر می‌رسد تنوع روش‌های علمی تحلیلی؛ تحلیل گفتمان، تحلیل محتوای کمی و کیفی باید بیشتر مورد توجه داوران و دست‌اندرکاران نشریه قرار گیرد تا فرصت‌های طرح مباحث تئوری و کاربردی بیشتری در اختیار پژوهشگران قرار گیرد. جلب مشارکت و همکاری نویسندگان مراکز علمی داخلی-خارجی و سازمان‌های مربوط در حوزه نهج‌البلاغه به غنای نشریه و به‌گسترش فرهنگ غنی اسلامی در سطح جهان کمک خواهد نمود. بنابراین از مسئولین نشریه انتظار می‌رود موضوع نشریه را به انحاء مختلف از قبیل فراخوان مقاله و نمایه نشریه در پایگاه‌های علمی داخلی و خارجی به سمع و نظر پژوهشگران برسانند.

1. Macfarlane

منابع

- آخوندی، عباس. (۱۳۹۸). «تحلیل محتوای مقالات فصلنامه راهبرد». **فصلنامه راهبرد**. سال ۲۸، شماره ۲، ۱۶۷-۱۹۶.
- «پایگاه استنادی علوم جهان اسلام». بازیابی شده در ۲۵ مهر ۱۴۰۱ از: <https://jcr.isc.ac/main.aspx>
- پیران، صدیقه. (۱۳۸۳). «زنان در آموزش عالی کشور؛ حضور کمی یا کیفی؟». **زن، خانواده و سبک زندگی**، شماره ۱۵۶، ۹۱-۱۰۲.
- حمدی‌پور، افشین و سعادت‌راد، افسانه. (۱۳۹۷). مطالعه علم‌سنجی تولیدات علمی حوزه کارآفرینی و ترسیم ساختار علمی آن در پایگاه Web of science طی سال‌های ۲۰۰۰-۲۰۱۷. **دومین کنفرانس بین‌المللی مدیریت و کسب‌وکار**، تبریز، ۱-۲۰.
- دبیرخانه کمیسیون نشریات علمی. (۱۳۹۸). آیین‌نامه تعیین اعتبار نشریات علمی کشور. در وزارت علوم تحقیقات و فناوری، معاونت پژوهشی. بازیابی شده در ۲۰ شهریور ۱۴۰۱ از <https://www.msrt.ir/fa/regulation?RegulationSearch>
- دلشادتهرانی، مصطفی. (۱۳۷۹). **ارباب امانت: اخلاق اداری در نهج‌البلاغه**. تهران: دریا.
- رازقی، نادر و قائدی، مریم. (۱۳۹۵). «تیین عوامل مؤثر بر تولید علمی». **پژوهشنامه مدیریت اجرایی**، شماره ۱۶، ۶۳-۸۶.
- زندی‌روان، نرگس؛ داوری‌پناه، محمدرضا و فتاحی، رحمت‌الله. (۱۳۹۳). «نقشه تولید علم ایران براساس مقاله‌های نمایه‌شده در SCI-E». **پژوهش‌های نظری و کاربردی در علم اطلاعات و دانش‌شناسی**، شماره ۷، ۲۶-۵.
- «شخصیت امام علی (ع)». (۱۳۸۵). دریافت شده در تاریخ ۱۴۰۱/۴/۲۰ از: <https://hawzah.net/fa/Question/View/11982>
- شرفی، علی؛ شقاقی، علی و پاشنگ، محمدرضا. (۱۳۹۸). «تحلیل علم‌سنجی تولیدات علمی در حوزه تمدن اسلامی». **علوم و فنون مدیریت اطلاعات**، سال ۵، شماره ۳، ۳۳-۶۵.
- علیپورحافظی، مهدی و مطلبی، داریوش. (۱۴۰۱). «تحلیل محتوای فصلنامه فرهنگ رضوی». **فصلنامه فرهنگ رضوی**، سال ۱۰، شماره ۱، ۵۷-۹۲.
- قبادی، مریم؛ محمداسماعیل، صدیقه و میرحسینی، زهره. (۱۳۹۵). «تحلیل محتوای مقالات فصلنامه علمی-پژوهشی النهج طی سال‌های ۱۳۹۴-۱۳۸۹». **فصلنامه النهج**، سال ۱۵، شماره ۲، ۸۵-۱۰۴.
- کریمی، مهشید. (۱۳۸۹). «علم‌سنجی در نشریات داخلی و خارجی». **کتاب ماه کلیات**، سال ۱۳، شماره ۱۰، ۹۴-۹۹.
- محمدی، مهدی؛ حسن‌خانی معصومه و امید، معصومه. (۱۳۹۶). «تحلیل محتوای مقاله‌های دو فصلنامه تربیت اسلامی در سال‌های ۱۳۸۴-۱۳۹۴». **تربیت اسلامی**، سال ۱۲، شماره ۲۴، ۱۵۱-۱۶۷.
- محمدی‌پویا، فرامرز؛ صالحی، اکبر و مومیوند، فاطمه. (۱۳۹۴). «تحلیل محتوای نهج‌البلاغه بر اساس ساحت‌های شش‌گانه‌ی تربیتی سند تحول بنیادین آموزش و پرورش». **پژوهشنامه نهج‌البلاغه**، سال ۳، شماره ۱۰، ۶۳-۸۱.

- مدیرشانهچی، کاظم. (۱۳۸۴). درایه‌الحدیث. قم: دفتر انتشارات اسلامی.
- نوبخت، یونس. (۱۳۹۸). «مطالعه علم‌سنجی تولیدات علمی پژوهشنامه مالیات». **مطالعات دانش‌شناسی**، شماره ۱۸، ۳۳-۵۴.
- Husain, S., Zafar, M. & Ullah, R. (2020). "Ramadan and public health: a bibliometric analysis of top cited articles from 2004 to 2019". **Journal of infection and public health**, Vol 2, No 13, 274-280. DOI: 10.1016/j.jiph.2019.11.006.
- Kurian, N., Gandhi, N., Daniel, A.Y., Varghese, K.G. & Dhawan, K., Mathew, J.E. & Kaur, P. (2021). "A 10-year (2010 to 2019) scientometric analysis of prosthodontic journals based on SCImago Journal and Country Rank indicators. [Epub ahead of print]". **The Journal of Prosthetic Dentistry**, Available online 15 September. <https://doi.org/10.1016/j.prosdent.2021.06.003>
- Macfarlane, B. (2017). "The ethics of multiple authorship: power, performativity and the gift economy". **Studies in Higher Education**, Vol. 42, No, 7. 1194-1210. DOI: 10.1080/03075079.2015.1085009.
- Ni, C., Sugimoto, C.R. & Robbin, A. (2017). "Examining the evolution of the field of public administration through a bibliometric analysis of public administration review". **Public Administration Review**, Vol. 77, No. 4, 496-509.
- Sugimoto, C.R. & Weingart, S. (2015). "The kaleidoscope of disciplinarity". **Journal of Documentation**, Vol. 71, No. 4, 775-794.
- Vaishya, R., Gupta, B.M., Kappi, M. & Vaish, A. (2022). "A scientometric analysis of India's publications in arthroplasty in the last two decades from the SCOPUS database". **Journal of Clinical Orthopaedics and Trauma**, Vol. 34, 27-35. <https://doi.org/10.1016/j.jcot.2022.102041>
- Vinkler, P. (2010). **The Evaluation of Research by Scientometric Indicators**. Oxford: Chandos.